

Три центи в Злучених Державах Америки.

П'ять центів за границею Злучених Держав Америки.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237—4-0807

Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE-CENTS in the United States of America

FIVE CENTS elsewhere.

АМЕРИКА КЛОНИТЬ ГОЛОВУ ПЕРЕД СВОЇМИ ГЕРОЯМИ

День 30. травня в Злучених Державах, це день Поляглих Героїв. З цієї нагоди в цілій країні відбулися великі маніфестації, якими американський народ виявляв свою безмірну пошану і глибоку вдячність тим, що протягом 170 літ існування Республіки віддали своє життя за її славу, честь і свободу. У Вашингтоні на Арлінгтонському національному кладовищі президент Трума зложив вінок білих рож на могилі Незнаного Воїна.

Подібні вияви пошани й вдячності американським Поляглим Героям відбулись теж в усіх інших країнах, насамперед в Англії, Франції, Голандії, Італії, на Далекому Сході. Усі ці маніфестації зводились до думок, що їх висловив ген. Роберт Л. Айкел-бергер, командант Восьмої Армії в Йокогамі: „Кожний з нас, як індивідуальність і як нація, мусять протягом цілого життя віддатися боротьбі, щоб смерть цих, які полягли, не була намарна“.

УКРАЇНЕЦЬ ШКІЛЬНИМ ІНСПЕКТОРОМ.

Міністер освіти Манітобської провінції в Канаді назначив тепер нових чотирьох шкільних інспекторів, якими стали самі бувші вояки. Між ними є учитель Михайло Іванчук з Картрайт, Манітоба, член 183 від. У. Н. Союзу та рідний брат Івана В. Іванчука з Дітройт, Мишиген, що зістав вибраний на останній конвенції У. Н. Союзу головним контролером цієї організації. Інспектор Михайло Іванчук був до війни принципалом у гайскул в Картрайт, а в часі війни служив у летунській службі.

ЩОСЬ ЯК „НАНСЕНІВСЬКІ ПАШПОРТИ“

Дін Ачесон, виконуючий обов'язки секретаря стейту, поручив американській делегації, щоби заявила в Комісії Об'єднаних Держав Для Справ Скитальців за те, щоби видавати скитальцям, що з політичних зглядів не можуть вертати до своїх країв, документи, що були би подібні до „нансенівських пашпортів“, видаваних Лігою Націй по першій світовій війні. Ті документи були би для скитальців ідентифікаційною картою, означувалиб остаточно їхнє становище та давалиб їм право на працю. Про це повідомив Дін Ачесон сенатора Ванденберга і конгресменку Лус, що інтерв'ювали в цій справі.

УКРАЇНЕЦЬ У РАДІО

З Шікаго нас повідомляють, що молодий американський українець, Семен Чуба, став музичним директором на радіовій станції WJW. Він є відомим любителем української пісні й музики і постійно цікавиться українським музичним життям в Америці, зокрема хоровою справою.

СКИТАЛЬЧІ ТАБОРИ

Бюлетен департаменту стейту з 5. травня б. р. повідомляє, що уряд рішив відложити ліквідацію таборів в американській зоні в Німеччині до часу, поки Асамблея Об'єднаних Держав не вислухає звіту Комітету для справ біженців і диспласованих осіб, що радить у Лондоні. Збори Асамблеї відбудуться у місяці вересні в Нью-Йорку.

ПОЛЯКИ НА ПОЛІТИКУ.

50,000 американських поляків допомагає своїми зусиллями збірковій акції, що має принести один мільон доларів на покриття коштів політичної оборони Польщі. Той мільон рішили зібрати впродовж одного місяця травня, а гроші будуть дані до розпорядимості Конгресу Американських Поляків. І то не зважаючи на те, що многи польські газети критикують його роботу, закидаючи йому безплянність.

КУДИ АМЕРИЦІ ДО СОВЕТІВ!

Большевицькі У. Щ. Вісті з 24. травня б. р. пишуть, що якщоб Олександр О. Богомолець приїхав до Америки, то Комітет Ренкіна покликав би його до відповідальності за „неамериканську діяльність“. Уявіть собі — хіба це американська діяльність продовжувати життя людині? Таке питають У. Щ. Вісті, кажучи, що Богомолець працює над ліком, що має продовжувати життя. Цей лік, як дехто каже, випробовує тепер Сталін. Чи є так, чи ні, тут нам іде про що інше. Іде про те, що У. Щ. Вісті навіть при тій нагоді вихваляють режим морду в Сове-тах, а про Америку пишуть: „Дотепер в Америці ніхто цим не журиться, щоби продовжувати життя. Тут ще, якби могли, то вкоротилиб життя. Тут тільки так: „Висав капіталіст останні соки з робітника і коли бачить, що більше вже не зможе використовувати його, то викидає на смітник. Так було завжди в цій

СОВЕТСЬКІ ДИПЛОМАТИ — ШПИГУНИ, ВІЯВЛЯЄТЬСЯ НА СУДІ

ПРО КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ

„Слава Ісусу!“ Такими словами поздоровив гуцул в Карпатській Україні Ю. Добрякова, кореспондента „Камсомольської Правди“, згідно з тим, що він пише у своєму репортажі п. н. „По Закарпатській Україні“. На це Добряков відповів „День добрий!“ І не диво! Чейже комуністичні годі відповісти: „Слава навіки!“ У Сове-тах тільки одному Сталінові належить вічна слава, а більш нікому.

Добряков згадує Олександра Духновича і називає його „першим поетом Закарпатської України“ і „будителем народу“ та цитує його вірш: „Вставайте же брати, і скиньте сон темряви, вперед нам треба йти до щастя і до слави“. Очевидно розуміючи тепер так, що тою славою і тим щастям є — Сталін і Совети. І це є одна цікава згадка, а це за „монахів з Ватикану“, що то покинули „прадідівську мову і прадідівську віру“, а теж і за назву „Угорська Русь“, що виділила на мадьярських мапах, щоби таким робом нагадала мешканців цього краю, що цей край зв'язаний з угорськими дідами. Тому, як кажеться, не дозволяли вживати назви „Закарпатська Україна“.

ПРОФЕСОР В. ТИМОШЕНКО В ФРАНКФУРТІ

При американському Мілітарному Управлінню в Франкфурті над Менем в Німеччині працює тепер проф. Володимир Тимошенко з Стенфорд Юніверсіті в Каліфорнії. Його вислав був американський уряд до Берліна як офіційного дорадника в між-аліантському уряді для справ харчових і господарських.

„ІСТОРІЯ СССР“

Советська пропаганда заповідає, що група учених Інституту Історії Академії Наук СССР взялася за видання в 11 томах „Історії СССР“. Тепер працюють над третім томом, що буде „Історією Київської Русі“. У четвертому тому, як кажуть, будуть частини, в яких буде обговорюване „воззеднання російського і українського народу“. В п'ятому томі будуть історії поодиноких народів України, Білорусі, Запорожжя, Середньої Азії, Сибіру.

капіталістичній країні“. Ось таке у нас „пекло“, а в Сове-тах „рай“.

В Монреалю, Канада, відбувається судовий процес комуністичного посла до канадійського парламенту, Фреда Розе, обвинуваченого в шпигунстві на користь Советського Союзу. Під час судової розправи зізнавав колишній службовець Советської амбасаді в Оттаві, Ігор Гузенко, який теж відкрив канадійським властям советську шпигунську сітку. Він, що як спеціаліст від таємного письма був поінформований про ці справи, заявив, що Совети висилають своїх шпигунів до інших країн під покришкою дипломатів, кореспондентів пресової агенції ТАСС та кіно-агентів. Гузенко заявив, що шефом советської шпигунської сітки в Канаді в р. 1943 був „пресовий аташе“ советської амбасаді в Оттаві. Він теж відкрив, що всі такі „дипломати“ переходять окремий вишкіл та працюють під доглядом Червоної Армії.

ДЛЯ РОСІЙСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

До Злучених Держав прибув з Франції д-р Н. С. Долгополов, щоби зорганізувати серед росіян більшу допомогу російським емігрантам в Європі. Він сказав, що російські емігранти дістали в Франції з Америки 8,400 пачок з харчами. Та, каже він, це „капля в морі в порівнянні з російською нуждою“. І додає, що треба мати „залізні нерви“, щоби могли вислухати до кінця оповідання емігранта-скитальця, що йому довелося пережити.

Коли так з російськими емігрантами, то щож доперва говорити про долю українських емігрантів, якими взагалі ніхто не опікується!

ПРАВОСЛАВНІ ПРО ЦЕРКВУ В СОВЕТАХ

Недавно мав відбутись в Німеччині, в місті Мюнхені, православний, церковний собор, в якому брали участь 26 православних єпископів. На тому соборі, як оголошує православний американський архієпископ Віталій, ухвалено одностайно підтримувати митрополита Анастасія в його боротьбі з комуністичною владою над православною церквою. Арх. Віталій каже, що советський уряд був змушений піти вчасі війни церкві на уступки, але вони практично не мають ніякого значіння, а є тільки пропагандою. Знов єрархія православної церкви „ступає тепер по фальшивому і цілком небезпечному шляху“.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Міжнародна організація для справ скитальців

Економічна і Соціальна Рада Об'єднаних Держав, що саме тепер радить у Нью-Йорку, дістане незабаром проект полагоди скитальчої проблеми в Європі, виготовлений у Лондоні Комітетом, спеціально назначеним для цієї справи. Якщо Соціальна і Економічна Рада цей проект прийме, відлості чи з змінами, то це буде ще пропонується до остаточного затвердження Асамблеї Об'єднаних Держав.

Комітет, що радить у Лондоні від 8. квітня, згодився на таке, щоби створити для полагоди скитальчої проблеми окрему міжнародну організацію. Вона малаб заопікуватись скитальцями і подбати про їхнє розміщення. Не мале діло, як зважити, що треба заопікуватись якими 1,650,000 скитальцями і дисп'юсованими особами. Хтож дасть на це матеріальні засоби? І що не менше важне: Хто тих скитальців до себе прийме?

Наразі справа стоїть так, що, як доносить лондонський кореспондент часопису „Крисчїен Сайдс Монітор“, ніяка держава не виявляє великого ентузіазму, коли йде про те, щоби дати притулок скитальцям. Віймок становить тільки невеличка домініканська республіка, що заявила, що радо прийме нових емігрантів, що стали бездержавними. Знов такі краї як Канада, Бразилія, Колумбія, Нова Зеландія чи Австралія не відмовляються приймати скитальців, але розпитують, хто є ці скитальці, до якої роботи придатні, та який це матеріал зогляду на асиміляційну проблему. Британія дала позитивну відповідь у справі скитальців у тому напрямі, що зобов'язалась розселити 160,000 польських вояків, що воювали під британською командою, а не хочуть вертати до Польщі під теперішнім режимом.

Як виявляється, то найбільша заковика є з Злученими Державами. А це тому, що Джордж Варен, американський делегат у Комітеті, не дає скитальцям великої надії на те, що вони зможуть дістатись до Злучених Держав у великому числі, а вони якраз хотілиб їхати до цього краю. Дійсний стан є тепер такий, що цього року можуть допустити до Злучених Держав 39,000 скитальців, які будуть враховані до еміграційної квоти тих держав, звідки вони походять. Як буде далі, покищо не знати. Ця справа буде цілком певно порушена ще в конгресі й там її остаточно вирішать, як-

щоб мала зайти зміна і згода на допущення більшого числа скитальців безогляду на еміграційну квоту.

Далі пишеться в згаданій кореспонденції з Лондону, що справа з скитальцями стає щораз гострішою проблемою вже з цієї причини, що німецьке населення, на якого землі ті скитальці живуть, починає відноситись до них щораз гірше, а навіть ворожо. Таке звідомляють навіть з Австрії. Крім цього самі скитальчі табори, оскільки вони малиб далі існувати в такому виді, як це є тепер, є нездоровим явищем вже тому, що люди в них мусять згодом здеморалізуватись, на що складаються різні причини.

Дискусія ізза посилок особам у Сове́тах

Між „Рошен Реліф“ і її президентом Едвардом Картером та часописом „Новое Русское Слово“ в Нью-Йорку розвинулась дискусія на тему великих оплат, які накладає советський уряд на ті індивідуальні посилки з харчами чи одежею, що їх з Америки пробують висилати поодиноким людям у СССР. Проти тих високих оплат виступила згадана газета в статті „Себегубство з ціллю грабежі“. Часопис пропонує, щоби в цю справу вмішався Едвард Картер, американець і відомий приятель російського народу, що тішиться великим довірям у советського уряду. Це, пише газета, він повинен вплинути на советський уряд, щоби він зменшив надзвичайно високі оплати на індивідуальні посилки допомоги людям у Сове́тах, бо „в Росії невідповідальні бюрократи граблять нижчих людей, що дістають поміч з Америки“.

Едвард Картер, відповідаючи на це, надіслає до цієї газети листа, в якому каже, що він не може вмішуватись у справу індивідуальних посилок, а те, що висилає Сове́там „Рошен Реліф“ є вільне від ціл та інших оплат. „Рошен Реліф“, каже Картер, віддає це все советському урядові. У внутрішні справи СССР ця організація не мішається, бо не є організацією політичною чи партійною. Впливати на це, чи советський уряд має побирати менше чи більше ціл, це вже політика.

На те „Новое Русское Слово“ відповідає, що не мішатись у гуманітарній установі в політичній справі СССР — це добра річ,

Такий є теперішній стан тої проблеми, яка не буде скорше вирішена аж хіба в осені, як збиреться на наради Асамблея Об'єднаних Держав. До цього часу мусять опікуватись скитальцями УНРРА, Мілітарне Управління в Німеччині та Міжурядовий Комітет Для Справ Скитальців. Вони будуть далі пробувати відсилати якнайбільше скитальців до їхніх країв, але не будуть силувати до повороту. Треба рахуватись з тим, що в найкращому разі буде яких 500,000 осіб, якими треба буде далі опікуватись, бо вони не підлягають під репатріацію, а не захочуть вертати. Крім цього є ще 400,000 жидів, що творять окрему проблему, бо не хочуть залишатись в Європі через існуючий там далі антисемітизм і хотілиб дістатись до Палестини. Цєю справою займається Англо-Американський Палестинський Комітет.

Ще згадаємо, що проектується щоби та нова міжнародна організація, що повстане і буде займатись скитальцями, діставала на свої потреби стільки, що дістає Організація Об'єднаних Держав, себто річно \$25,000,000. Теж пропонується, щоби ця організація видавала бездержавним скитальцям пашпорти на взір „нансенівських“, що їх видавано по першій світовій війні.

ПОДАЛА НОВИНКИ З „СВОБОДИ“

Тижневик „Америка“ з 25-го травня б. р. помістив новинки про советизацію Львова, взяті з „Свободи“, покликаючись на це джерело.

МИРОН ЛИТВИН і СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга щира і чесна

801 Springfield Avenue, IRVINGTON, N. J.

Phone: ESsex 3-9090

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по ціні так
низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ЩАДІТЬ дешо
з вашого забезпечення.
Ми уладжуємо пре-
красний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смутку в родині клієнта:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український
погребовий зарядчик
в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

— or —

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

86 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone Blgelow 3-6762

ELIZABETH, N. J.

225 WEST JERSEY STREET

Phone: EL 2-3611

ІВАН КОВАЛЬЧУК FUNERAL DIRECTOR & EMBALMER

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ
В СТЕПІ

NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У випадку смутку в родині
клієнта як в день так і вночі:

JOHN KOWALCHUK

79 Sussex Street

JERSEY CITY, 2, N. J.

Tel. BRyan 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-8568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

(cor. E. 155 St.)

707 Prospect Avenue,

BRONX, N. Y.

Tel.: MEIrose 5-6577